

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
S. P. ALI D. O. O. – ANALIZA KONKRETNEGA PODJEMA

Ljubljana, maj 2021

TAJDA KREVIH

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Tajda Krevh, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Statusno preoblikovanje podjetja X iz s. p. na d. o. o., pripravljenega v sodelovanju s svetovalcem izr. prof. dr. Jako Cepcem

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programske opreme za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 PRIMERJAVA PRAVNO-ORGANIZACIJSKIH OBLIK Z VIDIKA DAVČNO-SOCIALNE OBREMENITVE	2
1.1 Korporacijska primerjava	2
1.1.1 Odgovornost podjetnika za dolgove družbe oziroma podjetja	2
1.1.2 Ustanovitev	3
1.2 Socialni prispevki	4
1.3 Davčne obveznosti	6
1.3.1 Obdavčitev dohodka v d.o.o.	6
<i>1.3.1.1 Davek od dohodka pravnih oseb</i>	6
<i>1.3.1.2 Dohodnina (zaposlitev ali mandatna pogodba)</i>	7
<i>1.3.1.3 Dividende</i>	8
1.3.2 Obdavčitev dohodka iz dejavnosti.....	9
2 ANALIZA KONKRETNEGA PODJEMA	9
2.1 Izračun na podlagi konkretnih podatkov 2015–2018 in predpostavk za 2020 do 2023	11
2.1.1 Izračun za s. p.	11
2.1.2 Izračun za d. o. o.	14
3 RAZLAGA REZULTATOV	21
SKLEP	24
LITERATURA IN VIRI	25

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prispevki	11
Tabela 2: Dobiček pri s. p.	12
Tabela 3: Izračun davčne osnove pri samostojnem podjetniku	12
Tabela 4: Razpoložljiv dohodek pri s. p.	13
Tabela 5: Izračun DDPO – minimalna plača	15
Tabela 6: Izračun DDPO – povprečna plača	16
Tabela 7: Izračun dohodnine.....	17
Tabela 8: Razpoložljivi dohodek d. o. o., minimalna plača.....	19

Tabela 9: Razpoložljivi dohodek d. o. o., povprečna plača	20
Tabela 10: Razlaga rezultatov 2015–2018	21
Tabela 11: Razlaga rezultatov 2020–2023	23

KAZALO SLIK

Slika 1: Grafični prikaz obdavčitve družbe in družbenika	6
Slika 2: Dohodek iz delovnega razmerja.....	8
Slika 3: Razpoložljiv dohodek 2015_2018	22
Slika 4: Odstotek preostanka 2015_2018.....	22
Slika 5: Razpoložljiv dohodek 2020–2023	23
Slika 6: Odstotek preostanka 2020–2023	24

SEZNAM KRATIC

DDPO – davek od dohodka pravnih oseb

d. o. o. – družba z omejeno odgovornostjo

s. p. – samostojni podjetnik

SPOT – slovenska poslovna točka

PRS – poslovni register Slovenije

RS – Republika Slovenija

ZDDPO-2 – Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb

Zdoh-2 – Zakon o dohodnini

ZGD1 – Zakon o gospodarskih družbah

UVOD

Ko posameznik ustanavlja podjetje, se velikokrat za odprtje odloča med dvema najpogostejšima oblikama – samostojni podjetnik (v nadaljevanju s. p.) in družba z omejeno odgovornostjo (v nadaljevanju d. o. o.). Vsaka oblika ima svoje prednosti in slabosti, tudi v davčno-socialnem pogledu.

Samostojni podjetnik je fizična oseba, ki na trgu opravlja pridobitno dejavnost v obliki organiziranega podjetja. Je najosnovnejša oblika, v kateri se izvaja gospodarska dejavnost. Samostojni podjetnik lahko opravlja vsako gospodarsko dejavnost, razen če je v zakonu določeno drugače (npr. ne more opravljati bančne dejavnosti, ker ni organiziran kot delniška družba). Podjetnik pridobi pravico za opravljanje gospodarske družbe, ko se vpiše v Poslovni Register Slovenije (v nadaljevanju PRS), ki se vodi pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve. S. p. odgovarja z vsem svojim premoženjem (Cepec & Kovač, 2012, str. 169–170).

Družba z omejeno odgovornostjo je kapitalska družba. Njen osnovni kapital sestavljajo osnovni vložki družbenikov. Družba za svoje obveznosti odgovarja z vsem svojim premoženjem, družbeniki pa le v višini vloženega kapitala. Lahko bi rekli, da je d. o. o. hibrid med osebno in delniško družbo. Za ustanovitev je potreben minimalni osnovni kapital v višini 7.500 €, sestavljen iz osnovnih vložkov, ki ne smejo biti nižji od 50 €. Družba se ustanovi s podpisom družbene pogodbe in vpisom v sodni register (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 17–44).

V zaključni nalogi bom na začetku teoretično predstavila korporacijsko primerjavo, natančneje odgovornosti in postopek ustanovitve za obe vrsti. V drugem delu bom naredila primerjavo z vidika socialnih in davčnih obveznosti. Obdavčitev samostojnega podjetnika ureja Zakon o dohodnini (Zdoh-2), Ur. l. RS, št. 13/11, družbe z omejeno odgovornostjo pa Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2), Ur. l. RS, št. 117/06. V tretjem, računskem delu svoje naloge pa bom prikazala davčno-socialno obremenitev prihodkov na konkretnih podatkih podjetja X, in sicer bom analizirala podatke med leti 2015 in 2018. Analizirala bom, kdaj podjetnici ostane več razpoložljivega dohodka, če je družba organizirana kot s. p. ali kot d. o. o. Opravila bom tudi simulacijske izračune za bodoča leta, kjer bom predpostavljala, da se dobiček v prvem letu podvoji in potem ostane konstanten v vseh letih. Na koncu bom razložila izračune in prišla do zaključka, katera rešitev je za podjetnico boljša.

Namen zaključne naloge je ugotoviti ali se podjetnici bolj splača ostati v obliki samostojnega podjetnika, ali se preoblikovati v družbo z omejeno odgovornostjo. Pri tem kot kriterij upoštevam davčno-socialno obremenitev dohodka podjetnice. Kot boljšo

upoštevam tisto pravno organizacijsko obliko, kjer je davčno-socialna obremenitev dohodka nižja.

V svoji zaključni nalogi sem si zastavila tri hipoteze, in sicer:

- (1) neto koeficient zaslužka na podlagi konkretnih podatkov podjetja X je večji, če je družba organizirana kot d. o. o. namesto s. p.;
- (2) ob predpostavki, da se bruto dobiček v naslednjih treh letih (2020–2023) poveča za 100 % (zaradi odprja nove poslovalnice), je v primeru, da je družba organizirana kot d. o. o. dobiček po vseh davčnih obveznostih večji kot pri s. p.;
- (3) če se podjetnica v primeru d. o. o. zaposli v družbi in prejema minimalno plačo, je njen koeficient zaslužka (odstotek preostanka) večji, kot če bi prejerala povprečno plačo.

1 PRIMERJAVA PRAVNO-ORGANIZACIJSKIH OBLIK Z VIDIKA DAVČNO-SOCIALNE OBREMENTITVE

V slovenski literaturi je s področja primerjave pravno organizacijskih oblik izvajanja podjetništva na voljo veliko literature. V prvem delu svoje zaključne naloge bom ugotavljala krajši povzetek obstoječe literature. Za primerjavo bom uporabila naslednje kriterije:

- a) primerjava korporacijskega položaja,
- b) primerjava obveznosti do socialnih zavarovanj,
- c) primerjava obdavčitve dohodka v obeh oblikah.

Ta primerjava mi bo kasneje služila za analizo konkretnega podjetja X.

1.1 Korporacijska primerjava

V tem delu bom na kratko obravnavala razliko med odgovornostjo podjetnika za dolgove družbe in odgovornostjo podjetja. Prav tako bom opisala postopek ustanovitve v primeru s. p. in d. o. o.

1.1.1 Odgovornost podjetnika za dolgove družbe oziroma podjetja

Temeljna razlika med samostojnim podjetnikom in družbo z omejeno odgovornostjo je odgovornost posameznika za dolgove podjetja. Samostojni podjetnik je neomejeno odgovoren, odgovarja z vsem svojim premoženjem. S svojimi denarnimi sredstvi pa razpolaga povsem prosto. Samostojni podjetnik sklepa pravne posle in osebno nastopa kot edini upravičenec (zavezanec) v vseh zadevah podjetja. Podjetnik ima pravico podjetje odsvojiti ali likvidirati, ampak je za obveznosti podjetja zavezan z vsem svojim premoženjem. Sicer se da premoženje podjetja in posameznika ločiti, vendar za terjatve

upnikom ne jamči samo premoženje podjetja, ampak tudi ostalo podjetnikovo »neposlovno« premoženje (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 71–73).

Pri družbi z omejeno odgovornostjo družba odgovarja z vsem svojim premoženjem, medtem ko družbeniki ne odgovarjajo s svojim premoženjem, ampak le z vloženim osnovnim kapitalom. Zato je poslovno tveganje že na prvi pogled manjše, kot pri samostojnem podjetniku (Cepec, 2020, str. 2).

V okviru gospodarskih družb sicer poznamo tudi možnosti t. i. spregleda pravne osebnosti, a se ta v praksi redko uporablja, zato bomo za namene te naloge ostali pri trditvi, da pošten podjetnik za dolgove družbe z omejeno odgovornostjo ne odgovarja (J. Cepec, osebna komunikacija, 21. januar 2021).

Tako se z ustanovitvijo družbe z omejeno odgovornostjo loči premoženje fizične osebe (družbenika) od družbe. To pomeni, da družba samostojno odgovarja za njene obveznosti; so interesi družbe drugačni od interesov družbenika ter da družba samostojno nastopa v pravnem prometu (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 19).

1.1.2 Ustanovitev

Ustanovitev in registracija samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo sta si precej podobni. Oboje je mogoče opraviti na vsaki Slovenski poslovni točki (v nadaljevanju SPOT) s kvalificiranim digitalnim potrdilom, ali preko spleta na e-VEM. Obe registraciji se lahko uredita brezplačno. Družbo z omejeno odgovornostjo pa lahko registrira tudi notar (Cepec & Kovač, 2012).

D. o. o. lahko preko VEM obrazca ustanovimo, če izpolnjujemo pogoje za enostaven d. o. o. Ti pogoji so, da so izpolnjene predpostavke za sklenitev družbene pogodbe ali akta o ustanovitvi na VEM obrazcu. Vložki v podjetje morajo biti le denarni in ti se morajo v celoti vplačati pred vložitvijo predloga za vpis ustanovitve v sodni register. Družbena pogodba na VEM obrazcu vsebuje samo nujne in bistvene sestavine, tako da dodatni dogovori niso mogoči (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 22).

Na SPOT točki lahko poleg enoosebnega d. o. o. ustanovimo tudi d. o. o. z več družbeniki. Poleg zgoraj naštetih pogojev pa so tu še določena pravila. Vsi bodoči družbeniki in zastopniki morajo biti pri postopku registracije osebno prisotni in imeti s seboj osebni dokument ter overjeno soglasje za poslovni naslov (Slovenska poslovna točka, brez datuma).

Če pogoji za enostaven d. o. o. niso izpolnjeni, želijo družbeniki vložiti stvarni kapital ali imeti posebne sestavine v družbeni pogodbi, registracija preko VEM obrazca ni mogoča. V tem primeru je potrebno akt o ustanovitvi sprejeti v obliki notarskega zapisa pri notarju (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 22).

Samostojni podjetnik se mora ob ustanovitvi registrirati v PRS. Ob vpisu v register mora navesti podjetje, pod katerim bo posloval; podatke o sedežu; podatke o tem, katero dejavnost bo opravljal; izjavo v kateri piše, da nima neporavnanih dospelih obveznosti iz prejšnjih poslovanj in podatke o drugih delih podjetnika. Prav tako mora podati datum vpisa, ki pa mora biti poznejši od dneva vložitve prijave (Cepec & Kovač, 2012, str. 170).

Za ustanovitev samostojnega podjetnika ni zakonsko predpisan začetni kapital, saj je ta namenjen za jamstvo odplačila dolgov, pri samostojnem podjetniku pa to ni potrebno, ker odgovarja z vsem svojim premoženjem (Cepec & Kovač, 2012, str. 170).

Družba z omejeno odgovornostjo se ustanovi s sklenitvijo družbene pogodbe (v primeru več družbenikov) in z vpisom v sodni register. Družba postane pravna oseba z vpisom v sodni register (Cepec & Kovač, 2012, str. 199).

Enoosebne družbe se lahko registrirajo preko VEM obrazca z aktom o ustanovitvi enoosebne družbe. Za ta akt zadostuje overitev na vstopni točki VEM in ga ni potrebno notarsko overiti. Obrazec za ustanovitev je lahko v fizični ali elektronski obliki. Vsebuje pa samo bistvene sestavine družbene pogodbe, ki jih predpisuje tretji odstavek 474. člena Zakona o gospodarstvu (ZGD-1), Ur. l. RS, 42/06. Pred vložitvijo predloga za vpis mora ustanovitelj določiti podjetje, dejavnost, sedež in poslovni naslov d. o. o.. Prav tako mora skleniti pogodbo o vodenju transakcijskega računa s poslovno banko, ki ima dovoljenje Banke Slovenije ali pa začasni transakcijski naslov, kjer vplača osnovni kapital. V primeru stvarnih vložkov mora tudi sestaviti poročilo o le teh. Če pa vrednost stvarnih vložkov presega 100.000 €, je potrebna še cenitev revizorja (Cepec, Ivanc, Kežmah & Raškovič, 2010, str. 21–26).

Pri ustanovitvi lahko nastanejo določeni stroški, kot so morebitni notarski stroški, stroški revizorja, svetovalca ipd. Višina teh stroškov se razlikuje glede na to, ali je akt sprejet na predpisanem obrazcu ali pa sodeluje notar. Pri slednjem so stroški večji. Zakon pa določa, da stroške krije ustanovitelj sam, saj družba ne sme nositi stroškov ustanovitve, prav tako pa ne smejo biti šteti v višino osnovnega kapitala. Lahko pa se stroški krijejo iz dobička, če je tako določeno z aktom o ustanovitvi. Nagrada za delo ob ustanovitvi se lahko prizna kot strošek (Cepec, Ivanc, Kežmah & Raškovič, 2010, str. 39).

1.2 Socialni prispevki

Sistem socialne varnosti omogoča posamezniku, ki je v pravnem razmerju z nosilcem socialne varnosti koriščenje materialnih in naturalnih dajatev v primeru nastopa socialnega primera, kot je bolezen, brezposelnost, starost (Cepec, 2020, str. 3).

Prispevki za socialno varnost zajemajo prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, starševsko varstvo in zaposlovanje. Stopnje prispevkov so proporcionalne, kar pomeni, da se vedno zaračuna isti odstotek, neodvisno

od višine osnove, ki je določena za posamezno vrsto dela. Tako se npr. pri delavcih plačujejo iz bruto prejemkov, med katere poleg plač spadajo tudi nadomestilo za čas odsotnosti z dela, stimulacije, bonitete, solidarnostna pomoč, jubilejne nagrade in povračilo stroškov za delo (ki presegajo znesek določen pri vladi). Od leta 2019 se prispevki od regresa ne plačujejo več (Čok in drugi, 2018, str. 76–77).

Po drugi strani je osnova za plačilo prispevkov pri podjetnikih odvisna od dobička in že obračunanih prispevkov. Najnižja in najvišja osnova za plačilo prispevkov sta odvisni od višine zadnje znane povprečne plače v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Zavarovalna osnova samostojnega podjetnika je odvisna od njegovega dobička. Ta je v Zdoh-2 definiran kot razlika med prihodki in odhodki, ki so povezani z opravljanjem dejavnosti. Vsoto dobimo tako, da dobičku prejšnjega leta prištejemo obračunane prispevke za socialna zavarovanja prav tako iz prejšnjega leta. Po zakonu se ta seštevek zmanjša za 25 % (Bojić in drugi, 2019, str. 3–4).

Stopnja prispevkov, ki bremeni zaposlenega je 22,10 %, delodajalca pa 16,10 %. Tako znašajo celotni prispevki 38,2 % (Finančna uprava Republike Slovenije, brez datuma c).

Minimalna osnova za izračun socialnih prispevkov v letu 2020 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače. Najvišja možna vsota pa je 3,5-kratnik povprečne plače (Republika Slovenija, brez datuma b).

Novo registriran zavezanec, ki prej ni imel registrirane dejavnosti, plačuje v prvih 12 mesecih poslovanja 50 % prispevkov, v naslednjih 12 mesecih pa 30 % prispevkov (Finančna uprava Republike Slovenije, brez datuma a).

Ob bok prispevkov pa je v okviru socialnih zavarovanj potrebno pojasniti, kako različna višina prispevkov vpliva na raven oziroma višino pravic, ki jih ima posameznik iz teh zavarovanj. Poenostavljeno povedano višina prispevkov vpliva na višino izplačila nadomestil izpada dohodka zaradi različnih razlogov (bolezen, poškodb, starševstvo, starost), ne vpliva pa na vsebino storitvenih pravic in teh zavarovanj (zdravljenje, zdravila, rehabilitacije, obseg zdravljenja, obseg posameznih drugih pravic). Na tem mestu zato samo opozarjam, da se morajo posamezniki, ki plačujejo nižje prispevke zavedati, da bodo do neke mere imeli tudi pravico do nižjih nadomestil in s tem potencialno do nižje socialne varnosti. Znižanje socialne varnosti iz državnega sistema mora zato racionalni posameznik, ob izračunu verjetnosti, da bo do zavarovanega dogodka prišlo, nadomestiti z zasebnim varčevanjem oziroma »safety netom« (J. Cepec, osebna komunikacija, 21. januar 2021).

1.3 Davčne obveznosti

V tem poglavju bom opisala obdavčitev dohodka v primeru d. o. o. ter obdavčitev dohodka iz dejavnosti. Pri tem se bom osredotočila na davek od dohodka pravnih oseb, dohodnino ter dividende.

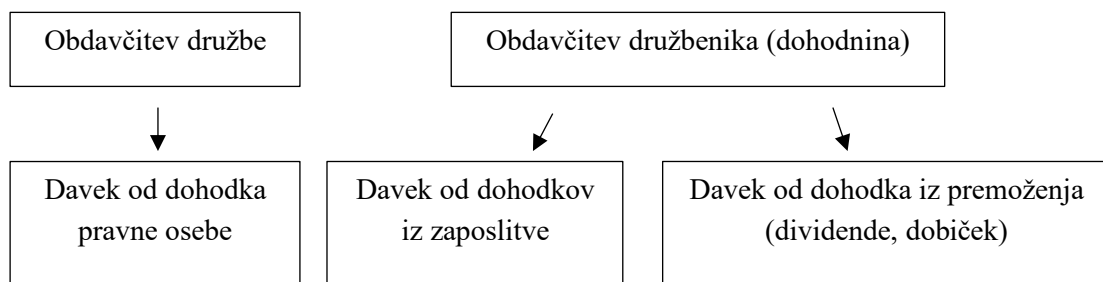
1.3.1 Obdavčitev dohodka v d.o.o.

Družbenik lahko v enoosebni družbi opravlja funkcijo poslovodje na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali civilnopravne pogodbe o poslovođenju. V obeh primerih prejema nek dohodek, od katerega pa mora plačevati dohodnino. To pomeni, da je njegova končna obremenitev dohodka seštevek vseh teh vrst prispevkov in davkov (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 220).

Obdavčitev družbenika v d. o. o. je sestavljena iz obdavčitve dohodka pravne osebe in obdavčitve družbenika v okviru dohodnina (dohodek iz zaposlitve in premoženja) (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 205).

Na sliki 1 je grafični prikaz obdavčitve družbe in družbenika.

Slika 1: Grafični prikaz obdavčitve družbe in družbenika

Vir: Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković (2010).

1.3.1.1 Davek od dohodka pravnih oseb

Davek od dohodkov pravnih oseb (v nadaljevanju DDPO) je neposredni davek, ki ga plačujejo davčni zavezanci – pravne osebe. V Sloveniji ureja obveznost plačevanja davka ZDDPO-2 (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 206–208).

Davčni zavezanec je pravna oseba, domača ali tuja, in sicer za davek od vseh dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji, tudi pri nerezidentih (Čok in drugi, 2018, str. 68).

Davčna osnova je dobiček, ugotovljen v davčnem obračunu. Od ustvarjenih prihodkov se odštejejo davčno priznani odhodki in davčne olajšave (Čok in drugi, 2018, str. 68).

Davčna osnova je torej razlika med prihodki in davčno priznanimi odhodki ter olajšavami. Prihodek je vrednost, ki jo podjetje ustvari s prodajo lastnih proizvodov in storitev. Ti prihodki praviloma izhajajo iz opravljanja dejavnosti. Mednje štejemo tudi obresti in prihodke iz drugih finančnih naložb, kot so na primer dividende. Štejejo pa se vsi prihodki, neodvisno od pridobljenega vira (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 211).

Davčno priznani odhodki so odhodki, ki so povezani s poslovanjem in so potrebni za pridobitev prihodkov. Davčno nepriznani odhodki pa so tisti, ki niso potrebni za pridobivanje prihodkov, ker imajo bodisi značaj privatnosti, niso skladni z običajno poslovno prakso ali niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti oziroma niso posledica opravljanja dejavnosti. Stroški prehrane, službenih potovanj, prevoza na delo in terenskega dela se delno priznajo v davčno priznane odhodke. Obvezni prispevki za socialno varnost pa v celoti spadajo med davčno priznane odhodke (Bojić in drugi, 2019, str. 7).

Po podatkih Finančne uprave RS znaša višina obdavčitve v letu 2020 19 %.

1.3.1.2 Dohodnina (zaposlitev ali mandatna pogodba)

Dohodnina je davek od dohodka fizičnih oseb. Med te spada dohodek iz zaposlitve, dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodek iz dejavnosti, dohodek iz oddajanja premoženja v najem in prenosa premoženjske pravice, dohodek iz kapitala in drugi dohodki. Pri dohodku iz dejavnosti se šteje dohodek, ki je dosežen s samostojnim opravljanjem dejavnosti, neodvisno od namena in rezultata opravljanja dejavnosti (Čok in drugi, 2018, str. 37–38).

Viri dohodnine se obdavčijo po poteku dohodninskega leta. Med letom pa se sprotno plačuje akontacija dohodnine. Po poteku leta se plača razlika, ki je nastala ali pride do vračila, v primeru, da je dohodnina manjša od vplačanih akontacij. Akontacijski davek je lahko proporcionalen ali progresiven (Čok in drugi, 2018, str. 38).

Skupna davčno-socialna obremenitev družbenika, ki je v d. o. o. zaposlen je torej sestavljena iz socialnih prispevkov, dohodnine in obremenitve iz dividend.

Na podlagi 41. člena ZDO-2 je osnova za dohodnino dohodek iz delovnega razmerja, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, katere je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati delojemalec (J. Cepec, osebna komunikacija, 21. januar 2021).

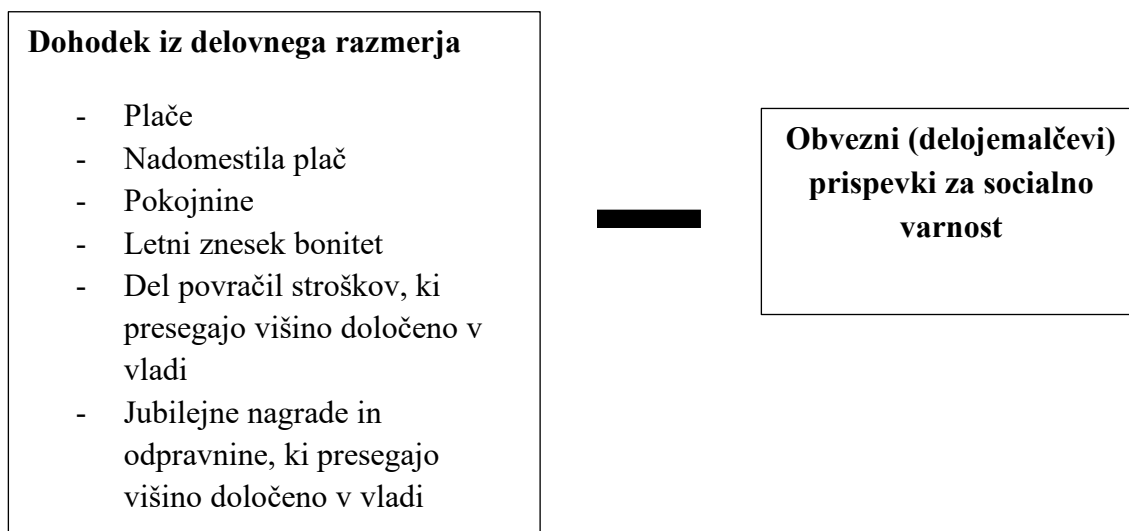
Davčna osnova od dohodkov iz drugega pogodbenega razmerja je vsak posamezni dohodek, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačati delojemalec ter za normirane stroške v višini 10 %

dohodka. Poleg normiranih stroškov je mogoče uveljavljati tudi dejanske stroške prevoza in nočitve v zvezi z opravljanjem dela ali storitev (J. Cepec, osebna komunikacija, 21. januar 2021).

Poenostavljeno povedano je neto letna davčna osnova dohodnine razlika med vsoto letnih davčnih osnov posameznih vrst dohodkov in prispevkov za socialno varnost, priznanimi stroški in olajšavami. Priznani stroški, olajšave in oprostitve so zakonsko določene (J. Cepec, osebna komunikacija, 21. januar 2021).

Na sliki 2 je prikazano, kaj vse štejemo k dohodku iz delovnega razmerja in kaj se odšteje.

Slika 2: Dohodek iz delovnega razmerja

Vir: Čok in drugi, 2018, str. 40.

1.3.1.3 Dividende

Zdoh-2 dividende definira kot vsako razdelitev dohodka imetniku deleža na podlagi njegovega lastniškega deleža. Dividende se uvrščajo v kategorijo obdavčitve dohodka iz kapitala, ki pa so malo drugače urejeni. Ne uvrščajo se v skupno letno davčno osnovo, ampak so obdavčeni cedularno po stopnji 27,5 % (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 223).

Pri dividendah se za davčno osnovo šteje dosežena dividenda, kamor sodijo tudi drugi dohodki, doseženi na podlagi lastniškega deleža (Čok in drugi, 2018, str. 43).

1.3.2 Obdavčitev dohodka iz dejavnosti

Dohodek samostojnega podjetnika je obdavčen z dohodnino. Če je fizična oseba rezident Slovenije, mora plačati dohodnino od vseh dohodkov, tudi če imajo vir zunaj Slovenije. Fizična oseba, nerezident Slovenije pa plača dohodnino le od dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji. Dohodnina se določi na podlagi dohodka iz opravljene dejavnosti, doseženega z neodvisnim samostojnim opravljanjem dejavnosti. Predmet obdavčitve pa niso vsi dohodki, ampak le tisti, ki jih kot obdavčljive opredeli zakon oziroma zakonodajalec (Cepec, Ivanc, Kežmah & Rašković, 2010, str. 191–192).

V skladu s 46. členom Zdoh-2 se za dohodek iz dejavnosti šteje dohodek, dosežen z neodvisnim samostojnim opravljanjem dejavnosti, ne glede na namen in rezultat opravljanja dejavnosti. Opravljanje dejavnosti pomeni opravljanje vsake podjetniške, kmetijske ali gozdarske dejavnosti, poklicne dejavnosti ali druge neodvisne samostojne dejavnosti, vključno z izkoriščanjem premoženja ali premoženjskih pravic (J. Cepec, osebna komunikacija, 21. januar 2021).

Davčna osnova iz dohodka iz dejavnosti je dobiček dosežen z neodvisnim, samostojnim opravljanjem dejavnosti. Dobiček se izračuna kot razlika med prihodki in odhodki, ki so doseženi z opravljanjem dejavnosti, razen če je drugače določeno v zakonu. Za ugotovitev prihodkov in odhodkov se uporablja ZDDPO-2, ki določa, da se za ugotavljanje dobička ne priznajo vsi odhodki, ampak le tisti, ki so potrebni za pridobitev prihodkov. Med davčno nepriznane prihodke spadajo dividende in drugi dohodki, ki so doseženi na podlagi lastniškega deleža, med davčno nepriznane odhodke pa stroški, ki se nanašajo na zasebno življenje zavezanca kot fizične osebe. Med odhodke se štejejo obvezni prispevki za socialno varnost zavezanca, do višine določene v vladi pa tudi določeni stroški vezani na zavezanca, kot je na primer strošek prehrane na delu (Čok in drugi, 2018, str. 41).

Poznamo pet vrst olajšav. To so splošna, osebna, posebna osebna, posebna in olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje (Čok in drugi, 2018, str. 44–45).

Določene olajšave pridejo v poštev tudi kot odbitek pred obdavčljivo osnovo, podobno kot pri zavezancih za davek od dohodkov pravnih oseb. Med drugimi so to olajšave za vlaganje sredstev v raziskave in razvoj, investiranje, zaposlovanje določenih kategorij delavcev ipd. Zavezanec je upravičen tudi v primeru izgube le to pokrivati z zmanjšanjem davčne osnove v naslednjih letih, vendar v največji višini 50 % davčne osnove (Čok in drugi, 2018, str. 41).

2 ANALIZA KONKRETNEGA PODJEMA

V drugem delu zaključnega dela bom na podlagi konkretnega podjetja, podjetnice x. y. pripravila analizo davčno-socialne obremenitve dohodka podjetnice. Analizirala bom,

glede na podlagi vnaprej definiranih scenarijev, kako bi sprememba pravno organizacijske oblike vplivala na davčno-socialno obremenitev.

Podjetje je sedaj organizirano v obliki samostojnega podjetnika. Podjetnica ima dva vzdrževana družinska člana, zato ji pripada posebna olajšava.

V svojo analizo bom vključila tri scenarije, in sicer:

- a) podjetnica nadaljuje svojo dejavnost kot samostojna podjetnica,
- b) podjetnica se preoblikuje v družbo z omejeno odgovornostjo in se v njej zaposli z minimalno plačo,
- c) podjetnica se preoblikuje v družbo z omejeno odgovornostjo in se v njej zaposli s plačo, ki je enaka povprečni slovenski plači.

Minimalna plača ima svoje prednosti in slabosti. Med slabosti definitivno spada manjša kreditna sposobnost s strani bank in podobnih ustanov ter prejemanje manjše pokojnine po izteku delovne dobe, vendar bi podjetnica skozi delovno dobo plačevala manjše prispevke. Ena izmed možnosti je še, da razliko v prispevkih v primeru minimalne in povprečne plače podjetnica privarčuje, na primer vlaga denar v pokojninski sklad. V tem primeru bo zaradi privarčevanega zneska v pokojninskem skladu skupna pokojnina oziroma dohodek podjetnice po izteku delovne dobe višji, prispevki pa bodo še vseeno ostali na minimalnem znesku skozi delovno dobo.

Za izračune bom uporabila dejanske in konkretne podatke štirih zaporednih let od leta 2015 do 2018. Te podatke sem našla v internih virih podjetja ter na spletni strani GVIN. Izračunala bom davčno obveznost (dohodnina, davek od dohodka pravnih oseb in socialni prispevki) v primeru, da je podjetje organizirano kot s. p. ter v primeru d. o. o.

Pri izračunih za prihodnja leta (2020–2023) pa bom upoštevala dejstvo, da je podjetnica z analizo ugotovila, da je smiselna širitev njenega poslovanja na še eno poslovno enoto, in posledično pričakuje 100-% povečanje prihodkov. Predpostavka za leta 2020 do 2023 je torej, da se dohodki podvojijo glede na izhodiščno leto 2018.

Za izračun bom uporabila naslednje formule:

Skupna davčno-socialna obveznost = socialni prispevki + dohodnina

Razpoložljivi dohodek = dobiček – višina davčno-socialne obveznosti

Količnik preostanka = (dobiček – višina davčno-socialne obveznosti) / dobiček

2.1 Izračun na podlagi konkretnih podatkov 2015–2018 in predpostavk za 2020 do 2023

Prvo bom opravila izračune za s. p. iz preteklih podatkov podjetja, nato pa še iz predpostavk za naslednja leta. Enake izračune bom naredila tudi za d. o. o., na koncu pa rezultate primerjala.

2.1.1 Izračun za s. p.

Iz internih podatkov podjetja sem pridobila naslednje podatke, ki jih potrebujem za izračun socialnih prispevkov. V tabeli 1 je prikazan letni znesek prispevkov, ki jih je podjetnica plačevala od leta 2015 do leta 2018. V zadnjem stolpcu pa je predpostavka prispevkov, ki bi jih podjetnica plačala v prihodnjih letih.

Tabela 1: Prispevki

Leto	2015	2016	2017	2018	2020-2023
Zavarovalna osnova (mesečna)	924,15 € ¹	1.281,98 €	1.054,44 €	976,17 € ²	976,17 €
Prispevki (mesečni –38,2%)	353,03 €	489,72 €	402,80 €	372,90 €	372,90 €
Letni znesek (12 mesecev)	4.236,36 €	5.876,64 €	4.833,60 €	4.474,80 €	4.474,80 €

Vir: Prodajalna Tajda (2020).

Zavarovalna osnova je v letu 2015 in 2018 minimalno zakonsko določena, in sicer 60 % povprečne bruto plače prejšnjega leta. To je zato, ker osnova ni znašala 60 % povprečne bruto plače.

Povprečna plača v letu 2014 je znašala 1.540,50 €, v letu 2017 pa 1.626,95 € (Statistični urad Republike Slovenije, brez datuma).

Za leto 2016, 2017 in 2018 pa si je podjetnica sama določila višino prispevkov. Predpostavljala bom, da je osnova za izračun prispevkov za leto 2022 60 % povprečne bruto plače leta 2017, zato prispevki, tako kot v letu 2018, znašajo 4.474,80 €/letno.

Samostojni podjetnik plačuje dohodnino. Za izračun osnove, od katere se obračuna dohodnina bom iz poslovnega izkaza podjetja vzela podatke celotnega poslovnega izida.

¹ Izračun: Povprečna plača 2014 (1.540,50) x 60 % = 924,15

² Izračun: Povprečna plača 2017 (1.626,95) x 60 % = 976,17

V tabeli 2 je prikazan dobiček, ki ga je podjetnica imela med leti 2015–2018. Pri izračunih za prihodnja leta (2020–2023) bom zaradi poenostavljenega izračuna predpostavljala, da se je promet zaradi odprtja še ene trgovine povečal dvakratno v primerjavi z letom 2018. Torej znaša dobiček od leta 2020 do 2023 na letni ravni 27.984 €.

Tabela 2: Dobiček pri s. p.

Leto	2015	2016	2017	2018	2020-2023
Znesek	22.304 €	14.290 €	8.436 €	13.992 €	27.984 €

Vir: Bisnode d. o. o. (brez datuma).

Ti zneski predstavljajo dobiček z vštetimi prispevki. Če pogledamo leto 2015, to torej pomeni, da je znesek 22.304 € razlika med prihodki in odhodki, pri čemer so socialni prispevki že vključeni. Odšteje se še splošna olajšava, ki pripada vsem zavezancem. Ker ima podjetnica dva otroka, ji pripada še posebna olajšava, ki je v letu 2020 znašala 5.086,16 €.

Splošna olajšava se razlikuje glede na višino dobička, posebna olajšava, ki podjetnici pripada zaradi vzdrževanih družinskih članov, pa je vsa leta enaka in znaša 5.086,16 € (Carpe diem d. o. o., 2019).

V tabeli 3 je prikazano, kako sem prišla do izračuna davčne osnove, in sicer sem od dobička odštela prispevke in vse olajšave.

Tabela 3: Izračun davčne osnove pri samostojnem podjetniku

	2015	2016	2017	2018	2020-2023
Dobiček	22.304 €	14.290 €	8.436 €	13.992 €	27.984 €
- Prispevki	4.236,36 €	5.876,64 €	4.833,60 €	4.474,80 €	4.474,80 €
- Splošna olajšava³	3.500 €	3.500 €	10.353,96 € ⁴	3.500 €	3.500 €
- Posebna olajšava⁵	5.086,16 €	5.086,16 €	5.086,16 €	5.086,16 €	5.086,16 €
=Davčna osnova	9.481,48 €	0	0	931,04 €	14.923,04 €

Vir: lastno delo.

³ Predpostavka, da je v vseh letih ista splošna olajšava kot v letu 2020

⁴ Izračun = 3.500 + (18.700,38 – 1,40427 x 8.436) = 10.353,96

⁵ Predpostavka, da je v vseh letih ista posebna olajšava kot v letu 2020: 2.436,92 + 2.649,24 = 5.086,16

Dohodnino je bilo potrebno plačati za leto 2015, 2018 in 2020–2023. Leta 2016 in 2017 pa je bila davčna osnova negativna.

Kjer znaša neto letna osnova do 8.500 €, izračunamo dohodnino s 16 %, od 8.500 €–25.000 € pa s 26 % (Carpe diem d. o. o., 2019).

Izračun dohodnine:

- leto 2015: $9.481,48 \text{ €} \times 26 \% = 3.566,64 \text{ €}$
- leto 2018: $931,04 \text{ €} \times 16 \% = 864,93 \text{ €}$
- leto 2020–2023: $14.923,04 \text{ €} \times 26 \% = 912,61 \text{ €}$

V tabeli 4 je prikazan količnik preostanka dohodka, ki se izračuna tako, da od dobička tekočega leta odštejemo skupno davčno obveznost in rezultat delimo z dobičkom.

Tabela 4: Razpoložljiv dohodek pri s. p.

Leto	2015	2016	2017	2018	Povprečje (2015– 2018)	2020– 2023
Skupna davčno- socialna obveznost	7.803 € ⁶	5.876,64 € ⁷	4.833,60 € ⁸	5.339,73 € ⁹	5.963,24 € ¹⁰	5.387,41 € ¹¹
Razpoložljivi v dohodek	14.501 € ¹²	8.413,36 € ¹³	3.602,40 € ¹⁴	8.652,27 € ¹⁵	8.792,26 € ¹⁶	22.596,5 9 € ¹⁷
Količnik preostanka	0,65 ¹⁸	0,59 ¹⁹	0,43 ²⁰	0,62 ²¹	0,60 ²²	0,81 ²³

Vir: lastno delo.

⁶ Izračun = $4.236,36 + 3.566,64 = 7.803$

⁷ Izračun = $5.876,64 + 0 = 5.876,64$

⁸ Izračun = $4.833,60 + 0 = 4.833,60$

⁹ Izračun = $4.474,80 + 864,93 = 5.339,73$

¹⁰ Izračun = $(7.803 + 5.876,64 + 4.833,60 + 5.339,73) / 4 = 5.963,24$

¹¹ Izračun = $4.474,80 + 912,61 = 5.387,41$

¹² Izračun = $22.304 - 7.803 = 14.501$

¹³ Izračun = $14.290 - 5.876,64 = 8.413,36$

¹⁴ Izračun = $8.436 - 4.833,60 = 3.602,40$

¹⁵ Izračun = $13.992 - 5.339,73 = 8.652,27$

¹⁶ Izračun = $((22.304 + 14.290 + 8.436 + 13.992) / 4) - 5.963,24 = 8.792,26$

¹⁷ Izračun = $27.984 - 5.387,41 = 22.596,59$

¹⁸ Izračun = $(22.304 - 7.803) / 22.304 = 0,65$

¹⁹ Izračun = $(14.290 - 5.876,64) / 14.290 = 0,59$

²⁰ Izračun = $(8.436 - 4.833,60) / 8.436 = 0,43$

²¹ Izračun = $(13.992 - 5.339,73) / 13.992 = 0,62$

²² Izračun = $(14.755,5 - 5.963,24) / 14.755,5 = 0,60$

²³ Izračun = $(27.984 - 5.387,41) / 27.984 = 0,81$

Kot lahko vidimo v zgornji tabeli, je bila najvišja skupna davčno-socialna obveznost leta 2015, najnižja pa leta 2017. V povprečju je od leta 2015 do 2018 davčno-socialna obveznost znašala 5.963,24 €. V primeru zvišanja dobička (2020–2023), bi davčno-socialna obveznost na letni ravni znašala 5.387,41 €.

Prav tako je podjetnica imela najvišji razpoložljivi dohodek leta 2015. Takrat ji je ostalo 65 % dohodka, in sicer 14.501 €. Najmanj, 3.602,40 € oziroma 43 %, pa ji je ostalo leta 2017. V povprečju ji je ostalo 60 %, kar znaša 8.792,26 €. Ob odprtju še ene poslovalnice bi ji v prihodnjih letih ostalo 81 %, kar znaša 22.596,59 €.

2.1.2 Izračun za d. o. o.

Naslednji izračuni bodo temeljili na primeru, da bi bilo podjetje organizirano kot družba z omejeno odgovornostjo, družbenik poslovodja pa bi imel z družbo sklenjeno delovno razmerje. Prvi izračun bo prikazal primer, ko ima družbenik minimalno plačo, ki znaša 940,58 € bruto/mesec, drugi izračun pa bo s povprečno plačo, katera je v tem primeru 1.753,84 € bruto/mesec.

Prvo bom izračunala cedularni del obdavčitve, in sicer davek od dohodka pravnih oseb. Za osnovo bom vzela dobiček podjetja, kot je prikazan v izkazih, prištela prispevke, nato pa znesek zmanjšala za vrednost plače podjetnice (minimalne ali povprečne). Stopnja obdavčitve pa bo v mojih izračunih enaka stopnji veljavni leta 2020, in sicer 19 %.

Izračun pri minimalni plači iz leta 2020 – 940,58 € bruto/mesec; 11.286,96 € bruto/leto (Republika Slovenija, brez datuma a):

Za izračun bruto bruto plače moramo prišteti 16,1 % prispevkov, ki jih plača delodajalec. Tako bruto bruto plača znaša 13.104,16 €/leto²⁴.

V tabeli 5 sem izračunala, kolikšen je dobiček družbe po odštetem bruto bruto znesku minimalne plače podjetnice, ki znaša v tem primeru 13.104,16 €. Dobila sem dobiček družbe z odšteto plačo, kar je bila osnova za nadaljni izračun DDPO in dobička po DDPO. Izračunala sem, koliko je 19 % od dobička družbe, da sem dobila DDPO. Nato pa sem še ta znesek odštela od dobička družbe in dobila rezultat, koliko je znašal dobiček družbe po odšteti plači ter po odštetem DDPO.

²⁴ 11.286,96 x 16,1% = 13.104,16.

Tabela 5: Izračun DDPO – minimalna plača

Leto	2015	2016	2017	2018	2020–2023
Dobiček iz podatkov	26.540,36 € ²⁵	20.166,64 € ²⁶	13.269,60 € ²⁷	18.466,80 € ²⁸	32.458,80 € ²⁹
- Bruto bruto znesek plače podjetnice (leto 2020)	13.104,16 €	13.104,16 €	13.104,16 €	13.104,16 €	13.104,16 €
= Dobiček družbe	13.436,20 €	7.062,48 €	165,44 €	5.362,64 €	19.354,64 €
DDPO (19 %)	2.552,88 €	1.341,87 €	31,43 €	1.018,90 €	3.677,38 €
Dobiček po DDPO	10.883,32 €	5.720,61 €	134,01 €	4.343,74 €	15.677,26 €

Vir: lastno delo.

V povprečju bi podjetje plačalo 1.236,27 €³⁰ DDPO na leto. V primeru povečanja dobička pa 15.677,26 €.

Izračun pri povprečni plači iz leta 2019 – 1.753,84€ bruto/mesec; 21.046,08 € bruto/leto (Statistični urad Republike Slovenija, brez datuma):

Za izračun bruto bruto plače moramo prišteti 16,1 % prispevkov, ki jih plača delodajalec. Tako bruto bruto plača znaša 24.434,50 €/leto³¹.

V tabeli 6 sem naredila iste izračune, kot v tabeli 5. Dobiček družbe sem izračunala tako, da sem odštela bruto bruto povprečno plačo, ki znaša 24.434,50 €, nato pa sem na podlagi te osnove izračunala, koliko je 19 %, da sem dobila DDPO. Nato sem od dobička družbe DDPO odštela in dobila dobiček družbe po DDPO.

²⁵ Izračun = (22.304 + 4.236,36) = 26.540,36

²⁶ Izračun = (14.290 + 5.876,64) = 20.166,64

²⁷ Izračun = (8.436 + 4.833,60) = 13.269,60

²⁸ Izračun = (13.992 + 4.474,80) = 18.466,80

²⁹ Izračun = (27.984 + 4.474,80) = 32.458,80

³⁰ Izračun = (2.552,88 + 1.341,87 + 31,43 + 1.018,90) / 4 = 1.236,27

³¹ 21.046,08 x 16,1 % = 24.434,50

Tabela 6: Izračun DDPO – povprečna plača

Leto	2015	2016	2017	2018	2020–2023
Znesek	26.540,36 €	20.166,64 €	13.269,60 €	18.466,80 €	32.458,80 €
- Bruto bruto znesek plače podjetnice (leto 2019)	24.434,50 €	24.434,50 €	24.434,50 €	24.434,50 €	24.434,50 €
Dobiček družbe	2.105,86 €	- 4.267,86 €	- 11.164,90 €	- 5.967,70 €	8.024,30 €
DDPO (19 %)	400,11 €	0	0	0	1.524,62 €
Dobiček po DDPO	1.705,75 €	- 4.267,86 €	- 11.164,90 €	- 5.967,70 €	6.499,68 €

Vir: lastno delo.

V primeru, da ima podjetnica povprečno plačo bi podjetje v letu 2016, 2017 in 2018 ustvarjalo izgubo in ne bi plačalo DDPO.

Kljub izgubi podjetje še ne bi bilo insolventno, saj izguba tekočega leta in prenesene izgube ne bi dosegle polovico osnovnega kapitala (Inter prudens d. o. o., brez datuma).

V letu 2015 bi DDPO znašal 400,11 €. Torej bi lahko rekli, da bi podjetje v povprečju plačalo 100,03 €³² DDPO na leto.

V prihodnjih letih (2020–2023) bi podjetje plačalo 1.524,62 € DDPO.

Sintetični del obdavčitve zajema plačo podjetnice. Za poenostavljen izračun bom predvidevala, da je bila plača v vseh letih ista. Minimalna plača je ista kot v letu 2020, in sicer 11.286,96 € bruto/leto, za povprečno plačo pa sem vzela podatke iz leta 2019 in znaša 21.046,08 € bruto/leto.

³² Izračun = 400,11 / 4 = 100,03

Osnova za plačilo socialnih prispevkov pri minimalni plači znaša 58 % povprečne, kar znaša 12.206,73 €³³. Osnova pri povprečni plači pa je 21.046,08 € (Finančna uprava Republike Slovenije, brez datuma c).

V tabeli 7 sem od bruto plače odštela prispevke za socialno varnost ter olajšave, da sem dobila davčno osnovo, na podlagi katere sem izračunala dohodnino. Prispevki za socialno varnost pa so 22,1 % od osnove za plačilo socialnih prispevkov.

Tabela 7: Izračun dohodnine

	Minimalna plača	Povprečna plača
Bruto plača	11.286,96 €	21.046,08 €
(Osnova za plačilo socialnih prispevkov)	12.206,73 €	21.046,08 €
- Prispevki za socialno varnost (22,1 %)	2.697,69 €	4.651,18 €
- Splošna olajšava³⁴	6.350,44 € ³⁵	3.500 €
- Posebna olajšava	5.086,16 €	5.086,16 €
= Davčna osnova	-2.847,33 € ³⁶	7.808,74 € ³⁷
Dohodnina	0	1.249,40 € ³⁸

Vir: lastno delo.

Pri minimalni plači bi znašali prispevki za socialno varnost, ki jih plača delavec 2.697,69 €. Dohodnina se v tem primeru ne bi plačala. Na primeru povprečne plače pa bi prispevki, ki bremenijo delavca znašali 4.651,18 €, dohodnina pa 1.249,40 €. Breme prispevkov, ki jih plača delodajalec sem upoštevala v zgornjem računu pri DDPO.

Podjetje je imelo tudi dobiček, ki si ga je lastnica izplačala v obliki dividend.

³³ Izračun: 21.046,08 * 58 % = 12.206,73

³⁴ Predpostavka, da je v vseh letih ista splošna olajšava kot v letu 2020

³⁵ Izračun= 3.500 + (18.700,38 – 1,40427 x 11.286,96) = 6.350,44

³⁶ Izračun: 11.286,96 – 2.697,69 – 6.350,44 – 5.086,16 = -2.847,33

³⁷ Izračun: 21.046,08 – 4.651,18 – 3.500 – 5.086,16 = 7.808,74

³⁸ Izračun= 7.808,74 * 16 % = 1.249,40

Dividende se obdavčijo po stopnji 27,5 %, osnova za izračun pa je dobiček po DDPO (Finančni uprava Republike Slovenije, brez datuma b)

Izračun davka od dividend pri minimalni plači:

- **leto 2015:** $10.883,32 \text{ €} \times 27,5 \% = 2.992,91 \text{ €}$
- **leto 2016:** $5.720,61 \text{ €} \times 27,5 \% = 1.573,17 \text{ €}$
- **leto 2017:** $134,01 \text{ €} \times 27,5 \% = 36,85 \text{ €}$
- **leto 2018:** $4.343,74 \text{ €} \times 27,5 \% = 1.194,53 \text{ €}$
- **POVPREČJE DAVKA OD DIVIDEND:** $1.449,37 \text{ €}$ ³⁹
- **leto 2020–2023:** $15.677,26 \text{ €} \times 27,5 \% = 4.311,25 \text{ €}$

Izračun davka od dividend pri povprečni plači:

- **leto 2015:** $1.705,75 \text{ €} \times 27,5 \% = 469,08 \text{ €}$
- **POVPREČJE DAVKA OD DIVIDEND** = $117,27 \text{ €}$ ⁴⁰
- **Leto 2020–2023:** $6.499,68 \text{ €} \times 27,5 \% = 1.787,41 \text{ €}$

Podjetnici bi pri minimalni plači od dividend ostalo $15.284,22 \text{ €}$ ⁴¹, kar v povprečju na leto znaša $3.821,06 \text{ €}$. Davek od dividend bi v povprečju znašal $1.449,37 \text{ €}$. V prihodnjih letih (2020–2023) bi podjetnici ostalo $11.366,01 \text{ €}$ ⁴², davek od dividend pa bi znašal $4.311,25 \text{ €}$.

Pri povprečni plači bi podjetnici ostalo $1.236,67 \text{ €}$ ⁴³, kar znaša na leto v povprečju $309,17 \text{ €}$ ⁴⁴, od tega je v povprečju dohodnine na leto $29,32 \text{ €}$. V letih 2020–2023 bi podjetnici ostalo $4.712,27 \text{ €}$ ⁴⁵, davek od dividend bi znašal $1.787,41 \text{ €}$.

V tabeli 8 in tabeli 9 je prikazano, kolikšna je skupna davčno-socialna obveznost po posameznem letu ter koliko znaša skupni prihodek. Na podlagi teh podatkov sem izračunala razpoložljivi dohodek in količnik preostanka. Razpoložljivi dohodek sem dobila tako, da sem od skupnega prihodka odštela skupno davčno socialno obveznost. Za količnik preostanka pa sem razpoložljivi dohodek delila s skupnim prihodkom.

³⁹ Izračun = $(2.992,91 + 1.573,17 + 36,85 + 1.194,53) / 4 = 1.449,37$

⁴⁰ Izračun = $469,08 / 4 = 117,27$

⁴¹ $(10.883,32 - 2.992,91) + (5.720,61 - 1.573,17) + (134,01 - 36,85) + (4.343,74 - 1.194,53) = 15.284,22$

⁴² Izračun = $15.677,26 - 4.311,25 = 11.366,01$

⁴³ Izračun = $1.705,75 - 469,08 = 1.236,67$

⁴⁴ Izračun = $1.236,67 / 4 = 309,17$

⁴⁵ Izračun = $6.499,68 - 1.787,41 = 4.712,27$

Tabela 8: Razpoložljivi dohodek d. o. o., minimalna plača

Leto	2015	2016	2017	2018	Povprečje (2015–2018)	2020–2023
Skupna davčno-socialna obveznost	6.769,77 € ⁴⁶	5.900,58 € ⁴⁷	5.900,58 € ⁴⁸	5.900,58 € ⁴⁹	6.117,88 € ⁵⁰	9.212,61 € ⁵¹
Skupni prihodek	22.282,75 €	21.046,08 €	21.046,08 €	21.046,08 €	21.355,25 €	25.758,35 €
Razpoložljiv dohodek	15.512,98 € ⁵²	15.145,50 € ⁵³	15.145,50 € ⁵⁴	15.145,50 € ⁵⁵	15.237,37 € ⁵⁶	16.545,74 € ⁵⁷
Količnik preostanka	0,70 ⁵⁸	0,72 ⁵⁹	0,72 ⁶⁰	0,66 ⁶¹	0,71 ⁶²	0,64 ⁶³

Vir: lastno delo.

⁴⁶ Izračun = 400,11 + 1.249,40 + 4.651,18 + 469,08 = 6.769,77

⁴⁷ Izračun = 1.249,40 + 4.651,18 = 5.900,58

⁴⁸ Izračun = 1.249,40 + 4.651,18 = 5.900,58

⁴⁹ Izračun = 1.249,40 + 4.651,18 = 5.900,58

⁵⁰ Izračun = 100,03 + 1.249,49 + 4.651,18 + 117,27 = 6.117,88

⁵¹ Izračun = 1.524,62 + 1.249,40 + 4.651,18 + 1.787,41 = 9.212,61

⁵² Izračun = 22.282,75 – 6.769,77 = 15.512,98

⁵³ Izračun = 21.046,08 – 5.900,58 = 15.145,50

⁵⁴ Izračun = 21.046,08 – 5.900,58 = 15.145,50

⁵⁵ Izračun = 21.046,08 – 5.900,58 = 15.145,50

⁵⁶ Izračun = 21.355,25 – 6.117,88 = 15.237,37

⁵⁷ Izračun = 25.758,35 – 9.212,61 = 16.545,74

⁵⁸ Izračun = 15.512,98 / 22.282,75 = 0,70

⁵⁹ Izračun = 15.145,50 / 21.046,08 = 0,72

⁶⁰ Izračun = 15.145,50 / 21.046,08 = 0,72

⁶¹ Izračun = 15.145,50 / 21.046,08 = 0,72

⁶² Izračun = 15.237,37 / 21.355,25 = 0,71

⁶³ Izračun = 16.545,74 / 25.758,35 = 0,64

Tabela 9: Razpoložljivi dohodek d. o. o., povprečna plača

Leto	2015	2016	2017	2018	Povprečje (2015–2018)	2020–2023
Skupna davčno-socialna obveznost	8.243,48 € ⁶⁴	5.612,73 € ⁶⁵	2.765,97 € ⁶⁶	4.911,12 € ⁶⁷	5.383,33 € ⁶⁸	10.686,32 € ⁶⁹
Skupni prihodek	19.177,37 €	15.434,40 €	11.384,12 €	14.436,17 €	15.108,02 €	22.652,97 €
Razpoložljiv dohodek	10.933,89 € ⁷⁰	9.821,67 € ⁷¹	8.618,15 € ⁷²	9.525,05 € ⁷³	9.724,69 € ⁷⁴	11.966,65 € ⁷⁵
Količnik preostanka	0,57 ⁷⁶	0,64 ⁷⁷	0,76 ⁷⁸	0,66 ⁷⁹	0,64 ⁸⁰	0,53 ⁸¹

Vir: lastno delo.

⁶⁴ Izračun = 2552,88 + 2697,69 + 2.992,91 = 8.243,48

⁶⁵ Izračun = 1.341,87 + 2.697,69 + 1.573,17 = 5.612,73

⁶⁶ Izračun = 31,43 + 2.697,69 + 36,85 = 2.765,97

⁶⁷ Izračun = 1.018,90 + 2.697,69 + 1.194,53 = 4.911,12

⁶⁸ Izračun = 1.236,27 + 2.697,69 + 1.449,37 = 5.383,33

⁶⁹ Izračun = 3.677,38 + 2.697,69 + 4.311,25 = 10.686,32

⁷⁰ Izračun = 11.286,96 + 7.890,41 – 8.243,48 = 10.933,89

⁷¹ Izračun = 11.286,96 + 4.147,44 – 5.612,73 = 9.821,67

⁷² Izračun = 11.286,96 + 97,16 – 2.765,97 = 8.618,15

⁷³ Izračun = 11.286,96 + 3.149,21 – 4.911,12 = 9.525,05

⁷⁴ Izračun = 11.286,96 + 3.821,06 – 5.383,33 = 9.724,69

⁷⁵ Izračun = 11.286,96 + 11.366,01 – 10.686,32 = 11.966,65

⁷⁶ Izračun = (19.177,37 – 8.243,48) / 19.177,37 = 0,57

⁷⁷ Izračun = (15.434,40 – 5.612,73) / 15.434,40 = 0,64

⁷⁸ Izračun = (11.384,12 – 2.765,97) / 11.384,12 = 0,76

⁷⁹ Izračun = (14.436,17 – 4.911,12) / 14.436,17 = 0,66

⁸⁰ Izračun = (15.108,02 – 5.383,33) / 15.108,02 = 0,64

⁸¹ Izračun = (22.652,97 – 10.686,32) / 22.652,97 = 0,53

Podjetnici v primeru minimalne plače v povprečju ostane 9.724,69 € razpoložljivega dohodka, kar je 64 % prihodkov. Največji delež prihodkov ji ostane leta 2017, in sicer v vrednosti 8.618,15 €, kar predstavlja 76 %.

Če gledamo podatke od leta 2020 do 2023, podjetnici ostane 11.966,65 € prihodka, kar je 53 %. Čeprav je razpoložljivi dohodek najvišji, je količnik preostanka tu najmanjši.

Podjetnici v primeru povprečne plače v povprečju ostane 15.237,37 € razpoložljivega dohodka, kar je 71 % prihodkov. Največji delež prihodkov ji ostane leta 2016 in 2017, in sicer v obeh letih v vrednosti 15.145,50 €, kar predstavlja 72 %.

Če gledamo podatke od leta 2020 do 2023, podjetnici ostane 16.545,74 € prihodka, kar je 64 %. Tudi tu je razpoložljivi dohodek najvišji, a je količnik preostanka najmanjši.

3 RAZLAGA REZULTATOV

Pri izračunih iz preteklih let (2015–2018) sem prišla do naslednjih ugotovitev.

V tabeli 10 so prikazani rezultati med leti 2015–2018. Prikazan je razpoložljivi dohodek ter odstotek preostanka v primeru s. p., d. o. o. z minimalno plačo in d. o. o. s povprečno plačo.

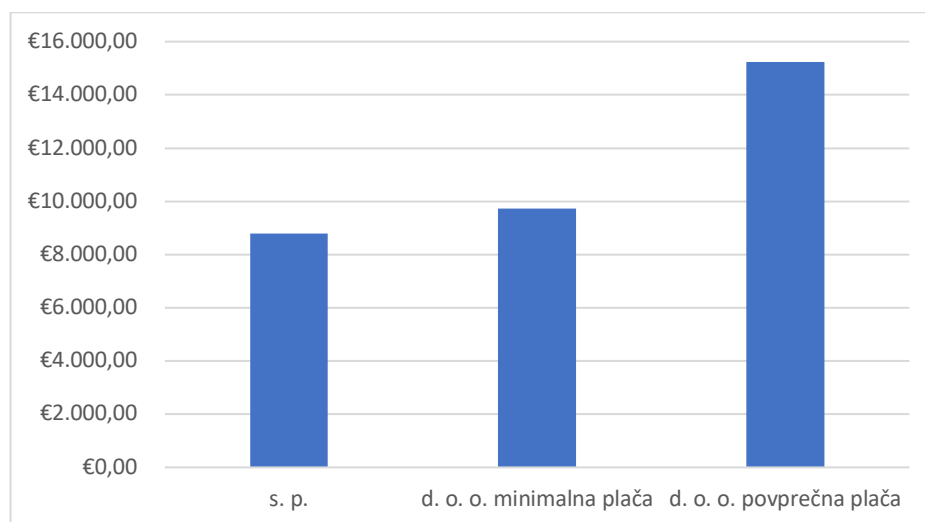
Tabela 10: Razlaga rezultatov 2015–2018

	s. p.	d. o. o. minimalna plača	d. o. o. povprečna plača
Razpoložljivi dohodek	8.792,26 €	9.724,69 €	15.237,37 €
Odstotek preostanka	60 %	64 %	71 %

Vir: lastno delo.

V sliki 3 pa je grafično prikazan razpoložljivi dohodek iz tabele 10, kateri se nanaša na leta 2015–2018.

Slika 3: Razpoložljiv dohodek 2015_2018

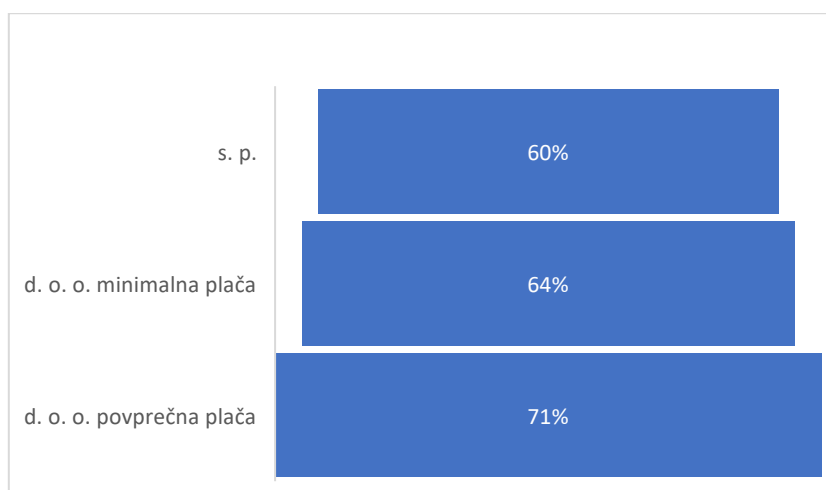

Vir: lastno delo.

Podjetnica bi imela največ razpoložljivega dohodka v primeru, da je podjetje organizirano kot d. o. o., podjetnica pa je zaposlena in prejema povprečno plačo. V tem primeru bi razpoložljivi dohodek znašal 15.237,37 €. Če bi prejela minimalno plačo, bi ji ostalo 9.724,69 € dohodka. Kot samostojni podjetnici ji z 8.792,26 € ostane najmanj.

V sliki 4 je grafično prikazan odstotek preostanka za leta 2015–2018, ki se navezuje na tabelo 10.

Slika 4: Odstotek preostanka 2015_2018

Vir: lastno delo.

Največji delež dohodka (71 %) bi podjetnici ostal v primeru, da je podjetje organizirano kot d. o. o., podjetnica pa prejema povprečno plačo. Pri minimalni plači bi ji ostalo 64 %, pri samozaposleni pa s 60 % najmanj.

Glede na podatke 2015–2018 bi bilo najbolje, če se podjetje preoblikuje v d. o. o. s podjetnico v delovnem razmerju, kjer prejema povprečno plačo. Najmanj pa podjetnici ostane v primeru s. p.

Pri izračunih za prihodnja leta (2020–2023) sem prišla do naslednjih ugotovitev, ki so prikazane v tabeli 11.

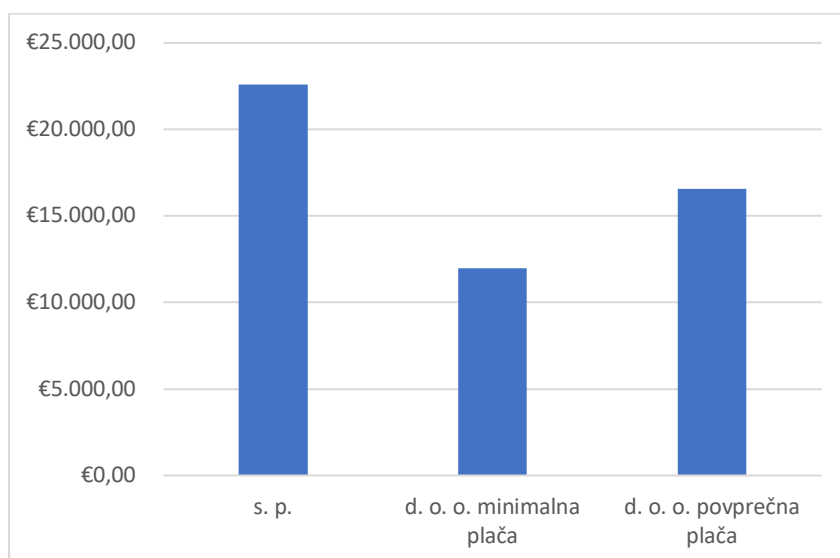
Tabela 11: Razlaga rezultatov 2020–2023

	s. p.	d. o. o. minimalna plača	d. o. o. povprečna plača
Razpoložljivi dohodek	22.596,59 €	11.966,65 €	16.545,74 €
Odstotek preostanka	81 %	53 %	64 %

Vir: lastno delo.

Slika 5 grafično prikazuje podatke iz tabele 11. Prikazan je razpoložljivi dohodek med leti 2020–2023.

Slika 5: Razpoložljiv dohodek 2020–2023

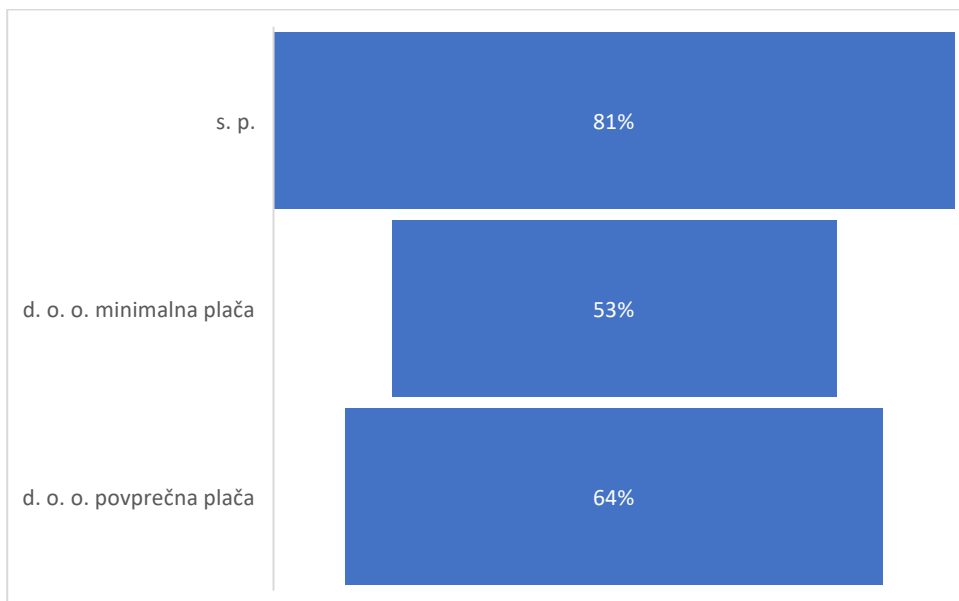

Vir: lastno delo.

Pri predpostavki, da bi se v prihodnjih letih povečal promet, sem prišla do naslednjih ugotovitev: tu je razpoložljivi dohodek najvišji v primeru s. p. in znaša 22.596,59 €. V primeru minimalne plače, bi podjetnici ostalo najmanj v vrednosti 11.966,65 €, pri povprečni pa 16.545,74 €.

Na sliki 6 je grafično prikazan odstotek preostanka za leta 2020–2023, ki se navezuje na tabelo 11.

Slika 6: Odstotek preostanka 2020–2023

Vir: lastno delo.

Podjetnici se iz finančnega vidika najbolj spleča, da ostane samostojna podjetnica, saj je odstotek preostanka najvišji (81 %). Ker pa podjetje raste, s tem nastajajo tudi tveganja, ki so pri s. p. večja. Največje tveganje je, da podjetnica odgovarja z vsem svojim premoženjem, zato je v primeru rasti bolje, da se preoblikuje v d. o. o. in zmanjša to tveganje. V primeru oblikovanja v d. o. o., je odstotek preostanka višji v primeru povprečne plače (64 %). Pri minimalni plači znaša odstotek preostanka 53 %.

SKLEP

Podjetja se po določenem času poslovanja večkrat odločijo, da spremenijo obliko družbe. Največkrat iz s. p. v d. o. o. Podjetje, ki je uspešno in raste se velikokrat odloči za preoblikovanje, saj je pri d. o. o. zmanjšano tveganje za lastnike in možnost večih družbenikov. Tudi v podjetju, ki sem ga analizirala razmišljajo o spremembi oblike, ker so razširili svoje poslovanje in odprli nove podružnice.

Po podrobni analizi konkretnega podjetja sem prišla do določenih zaključkov, s pomočjo katerih lahko potrdim ali ovržem svoje hipoteze. Moja prva hipoteza je: »Neto koeficient zaslužka na podlagi konkretnih podatkov podjetja X je večji, če je družba organizirana kot d. o. o. namesto s. p. To hipotezo lahko delno potrdim, saj je neto zaslužek v primeru d. o. o. večji le v preteklih letih (2015–2018). V prihodnjih letih (2020–2023) pa je neto zaslužek manjši kot pri samostojnem podjetniku.

Drugo hipotezo, ki je: »Ob predpostavki, da se bruto dobiček v naslednjih treh letih (2020_2023) poveča za 100 % (zaradi odprtja nove poslovalnice), je v primeru, da je družba organizirana kot d. o. o. dobiček po vseh davčnih obveznostih večji kot pri s. p.«, lahko v celoti ovržem, saj bi bil največji razpoložljivi dohodek pri samostojnem podjetniku, medtem ko bi bil pri družbi z omejeno odgovornostjo manjši tako v primeru minimalne kot povprečne plače.

Tretja hipoteza pa je bila: »Če se lastnica v primeru d. o. o. zaposli v družbi in prejema minimalno plačo, je njen koeficient zaslužka (odstotek preostanka) večji, kot če bi prejela povprečno plačo«. To hipotezo lahko ovržem, saj je odstotek preostanka večji v primeru povprečne plače.

Glede na izračune bi bilo iz finančnega vidika v primeru širjenja podjetja bolje, da podjetnica ostane samozaposlena. Če pa bi se vseeno preoblikovala v d. o. o., je najboljša izbira, da se podjetnica zaposli in prejema povprečno plačo, saj bo razpoložljivi dohodek in količnik preostanka višji, kot če bi prejela minimalno plačo.

LITERATURA IN VIRI

1. Bisnode d. o. o. (brez datuma). *Gvin poslovne informacije – Krevh Anica s. p.* Pridobljeno 18. oktobra 2020 iz <https://www-gvin-com.nukweb.nuk.uni-lj.si/GvinOverview/Pages/Company.aspx?CompanyId=108190&Lang=sl-SI&Mode=GvinSI&App=GvinOverviewSI>
2. Bojić, N., Cirar N., Krajnc, L., Ostanek, G., Vrtačnik, L. & Žbontar, K. (2019). *Davčno-socialna obremenitev dohodka iz različnih oblik dela oziroma izvajanja poslovne dejavnosti*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
3. Carpe diem d. o. o. (2019, 16. december). *Lestvica za odmero dohodnine in olajšave za leto 2020*. Pridobljeno 18. oktobra 2020 iz <https://www.racunovodja.com/Clanek/11033>
4. Cepec, J. (2020). *Položaj podjetnika z zornega kota podjetniškega tveganja in kot samozaposlene osebe*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
5. Cepec, J., Ivanc, T., Kežmah, U. & Rašković, M. (2010). *Pot v podjetništvo s. p. ali d. o. o.* Ljubljana: GV Založba.
6. Cepec, J. & Kovač, M. (2012). *Poslovno pravo, osnove s praktičnimi primeri*. Ljubljana, GV Založba.

7. Čok, M., Cirman, A., Prevolnik Rupel, V., Rant, V., Gabrijelčič, I., Kump, N., Kamnik, D. & Bartol Lesar, M. (2018). *Javne finance v Sloveniji*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
8. Finančna uprava Republike Slovenije. (brez datuma a). *Dohodnina, vzdrževani družinski člani in prispevki*. Pridobljeno 6. novembra 2020 iz <https://www.fu.gov.si/prebivalci/#c5621>
9. Finančna uprava Republike Slovenije. (brez datuma b). *Prejel sem dividende*. Pridobljeno 5. novembra 2020 iz https://www.fu.gov.si/zivljenjski_dogodki_prebivalci/prejel_sem_dividende/
10. Finančna uprava Republike Slovenije. (brez datuma c). *Socialni prispevki*. Pridobljeno 8. septembra 2020 iz https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/prispevki_za_socialno_varnost/novica/najnizja_osnova_za_obracun_prispevkov_za_socialno_varnost_za_osebe_v_delovnem_razmerju_9849/
11. Inter prudens d. o. o. (brez datuma). *Insolventnost*. Pridobljeno 18. novembra 2020 iz <http://www.financnislovar.com/definicije/insolventnost.html>
12. Prodajalna Tajda. (2020). *Obračun prispevkov za socialno varnost*. Slovenj Gradec: Prodajalna Tajda.
13. Republika Slovenija. (brez datuma a). *Minimalna plača*. Pridobljeno 18. novembra 2020 iz <https://www.gov.si teme/minimalna-placa/>
14. Republika Slovenija. (brez datuma b). *Najnižja osnova za obračun prispevkov*. Pridobljeno 18. novembra 2020 iz <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/Placni-sistem/3-A-2020/Najnizja-osnova-za-obracun-prispevkov-21.-1.-2015.docx>
15. Slovenska poslovna točka. (brez datuma). *Ustanovitev d. o. o.* Pridobljeno 12. oktobra 2020 iz <https://spot.gov.si/sl/teme/ustanovitev-d-o-o/>
16. Statistični urad Republike Slovenije. (brez datuma). *Plače in stroški dela*. Pridobljeno 8. septembra 2020 iz <https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/15>